

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnäisten äänikannattaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka kuuluu The Western Workmen's Publishing Society'n kustantamana.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
 1 vuosikerta... \$1.50 Puoli vuotta... \$0.90
CANADAAN JA SUOMEEN
 1 vuosikerta... \$1.75 Puoli vuotta... \$1.00

TOVERITAR
 BOX 99 ASTORIA, ORE.

Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMPRADE)
 SUBSCRIPTION RATES
 IN THE UNITED STATES:
 One year... \$1.50 6 months... \$0.90
 IN CANADA:
 One year... \$1.75 6 months... \$1.00
 IN FOREIGN COUNTRIES:
 One year... \$1.75 6 months... \$1.00

Advertising rates 50¢ per inch per insertion. Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane katuojen kulmassa. Puhelin 125. Ilmoitushinta 50 senttiä tuunnalta kerran. Naimattomuksista \$1.00 ensimmäisistä tuunnalta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta lään.

TOIMITUS:
 Maiju Nurmi
 Box 99, Astoria, Oregon.

Toverittaren tilaajamäärä osottaa seuraavaa:

UUSIA	56
UUDISTUKSIA	31
KATKENNUKSI	192

JOUULAHJOJEN VALINNASTA.

Tavallinen vanha tapa vaatii tietenkin joululahjojen ostamista ja jaamista tänäkin vuonna, niin typerältä kuin sellainen tapa työllisestä tuntuukin. Mutta kun on paljon tyhmempiäkin tapoja, joista olisi luovuttava, niin turhaa heneä toivoa että niistä kaikista tänä vuonna vielä luovuttaisiin. Siksi muutama sana suositukseksi joululahjojen ostajille.

Lelujen ja joutavuusien ostamisen ja toiselle lahjottaminen ei ole mitään muuta kuin rahan hukkaan heittämistä, vieläpä voi arvostaan pitää kuin sellainen tapa työllisestä tuntuukin. Mutta kun on paljon tyhmempiäkin tapoja, joista olisi luovuttava, niin turhaa heneä toivoa että niistä kaikista tänä vuonna vielä luovuttaisiin. Siksi muutama sana suositukseksi joululahjojen ostajille.

Siihtä syytä ovat joululahjat va-

littavat taitavasti. Käytettäväksi kelpaavien vaatteiden lahjottaminen on luonnollisesti palkkaansa, mutta kun lahjoja tavallisesti säilytetään niin sopivat vaatteet niiksi siltä syytä huonosti. Lahjan tulisi olla sellainen, jota voi sekä säilyttää että käyttää samalla. Ja sellaisia lahjoja ovat

kunnolliset kirjat, niitä voi käyttää, ihailia ja lukea koko elämänsä ajan ja samalla ne säilyvät myöskin muistona antajasta. Kirjojen hankkiminen joululahjoiksi on siis asetettava etutilalle ei ainonstään tänä vuonna, vaan kaikkina aikoina.

Mutta on huomattava, että kirjallisuuttakin on niin monenlaista, että sitä täytyy osata valita. Ja varsinkin tänä vuonna on pantava tarkasti huomioon, että ei mitään lahtari-kirjallisuutta lahjoteta kenenkään joulutunnelmaa pilsaamaan. Sellaisen saantilan olisi jouluaattona sama, kuin saada tiedon Suomesta jonkun hyvän ystävänsä tai sukulaisensa lahtarien käsiin joutumisesta. Ainonstään kunnollinen, työväestön mailmankatsomuksen mukainen kirjallisuus, kelpaa joululahjoiksi. Seuraavassa luetteluaan joitakin:

- Vakavampaa lukemista.**
- VALLANKUMOUSLIKE VENÄJÄLLÄ,** hinta \$3.50.
 - SOSIALISMI TEORIASSA JA KÄYTÄNNÖSSÄ,** hinta \$1.50.
 - YHDYSVALTAIN VALTIOLLISET PUOLUEET,** hinta \$1.25.
 - SOSIALISMI YHDYSVALLOISSA,** hinta \$1.50.
 - SYNDIKALISMI, SOSIALISMI JA TEOLLISUUSUNIONISMI,** hinta 1.00
 - LISÄÄNTYMINEN JA KEHITYS LUONNOSSA SEKÄ YHTEISKUNNASSA,** hinta 95c.
 - Kaunokirjallista teoksista mainittakoon:**
 - NATSAREETIN KIRVESMIES,** varsin sopiva joululahja, hinta \$1.50.
 - LANGENNEEN LAULUJA,** runoja hinta \$1.00.
 - LIPUT LIEHUMASSA,** hinta \$1.80.
 - KURJAT,** kaksi kirjaa, \$3.50.

- ORJALASSA,** hinta \$1.25.
 - KUILU,** hinta \$1.25.
 - RIKOKSEMME,** hinta \$1.25.
 - TYÖLÄISET JA LAISKURIT,** hinta 75 senttiä.
 - ROTKOISTA,** hinta 60 senttiä.
 - KIVIHILLENKAIVAJAT,** hinta 50c.
- Tässä listassa ei ole yhtään lahtari-tekelettä, joten niitä voi tilata kuka hyvänsä ja kenelle hyvänsä.

Piakkoin ilmestyy kaksi lisää.

Joulukirjallisuusvarastomme kasvaa vielä kahdella, sangen arvokkaalla teoksella: **AINE** ja **VOIMA**, ja **HAR HAPOLUILLA**-nimiset teokset ovat työnalla ja valmistuvat parissa viikossa. Edellinen, kuten nimikin osoittaa, on aineen ja voiman suhteita käsittelevä, siis alallaan ainoa suomenkielinen teos, toveri Mäkelän toimittama, ja jälkimäinen on toveri Sirolan suomentama, saman kirjotajan teos kuin on Orjalassa.

Ehkä jo seuraavalla viikolla voimme julaista niiden markkinoille tulemissä ilmoituksin.

Kuten sanottu, joululahjoja ostaisanne, jättäkää lahtari-kirjallisuusnyttävyyttä, siihen velvottaa raadeltujen luokkatoveriemme muisto ja hankkikaan kunnollista työväenkirjallisuutta.

Monia muita kunnollisia teoksia löytyy Toverin kirjaluettelossa, josta jokainen pitäisi "pikata" joululahjansa. Jos tilaaja haluaa, niin me voimme järjestää siten, että lahja lähetetään suoraan joulukuun alle tai tilaajalle, missä joulujuhla ei pidetä.

KANSANKIRJEITÄ

CLEVELAND, OHIO.

On jo pitkä aika siltä kun viime kirje oli tältä paikkakunnalta Toverittareissa, vaan siihen on nyt syy muuasa, vaan ei kirjeenvaihtajassa. Lokak. 6 p. postitiin kirjeen Toverittareen ja vaikka oli niin selvä osote kuin Toverissa painetut kirjekuoret ovat, niin tuli kirje takasin. Kun sain tuon kirjeen takasin 8 päivää myöhemmin, niin sairauteni takia en ole voinut vieläkään käydä postissa

HANNA, WYO.

Ei ole taas näkynyt vuosikausiin kirjotuksia Toverittareissa paikkakunnaltamme, joten päätin kymmenisen vuotta ruostumassa olleen "kynäkrapani" etsiä ylös ja lopettaa tämän hiljaisuuden.

Tällä on ollut nykyään kaikki hyvin hiljaista. Koulut ja kaikki yleiset paikat ovat olleet suljettuna influenssan takia, joka on raivonnut paikkakunnallamme ennen kuulumat-

Hävittääkö sosialismi uskannon

Kirj. Anton Pannekoek
 Filosofian tohtori.

Aiheella, jota tässä tulen käsittelemään, on työväenliikkeelle mitä suurin merkitys. Kaikkialla vastustavat kristillisten työläisten joukot mitä sitkeimmin meidän mielipiteittemme levittämistä. Näille työläisille kertovat heidän paimenensa, jotka pelkäävät voivansa kadottaa lampansa, että uskonto ja sosialismi ovat sovittamattomia vastakohtia, ja että sosialismi oikeastaan on vain jonkinlainen ateistinen muunnosmuoto ja sen pääasiallisena tarkoituksena on ryöstää työläisiltä heidän uskontonsa. Toisaalta esiintyy meidän omista riveissämme, vastustaakseen tuota epäluuloa ja levittääkseen nopeammin vaikutustamme noihin kerroksiin, pyrkimys joka tahtoo peitellä periaatteitamme ja uhrata hetkellisen edun saavuttamiseksi omien toverien selviön ajattelun ja tunteen.

Miten on nyt todellisuudessa tuon vastakohtaisuuden laita? Jokainen tietää, että sosialidemokratian puolteen päämääränä ei ole kääntää ihmisiä johonkin uuteen uskoon, tai ehkä paremmin sanoen, johonkin uuteen uskonnottomuuteen epäuskoon, vaan yksinomaan saada aikaan yhteiskunnan taloudellisen muutoksen. Puolueohjelmassamme, puhujiemme ja kirjottajiemme pu-

heissa ja kirjotuksissa, kaikissa on vain tämä pyrkimyksemme taistelunne päämääränä: kapitalistisen tuotantotavan korvaaminen sosialistisella, ja tärkein: tuotannonvälineiden tekeminen yhteiskunnalliseksi omaisuudeksi; sen päämäärän saavuttamiseksi pyrimme me saattamaan valtiollisen ja yhteiskunnallisen vallan köyhälistön käsiin. Jokainen, joka tahtoo kanssamme rehellisesti tehdä työtä tämän päämäärän saavuttamiseksi, on tervetullut taistelu-toveriksi, olkoonpa hän muuten mitä uskoa tahansa. Tämä riittävään mainitun tekopyhän puheen kumoamiseksi.

Tämä yhteiskunnallisen vallan saavuttamista tarkoittava taistelu asettaa köyhälistölle mitä suurimpia vaatimuksia. Niin varma kuin on voittomme, niin varmaan on myöskin totta, että me voitamme vain kehittämällä kaikki taistelukeinomme korkeimpaan täydellisyyteensä. Mutta tärkeimpiä taistelukeinojamme on joukkojen valistaminen. Meidän koko herätystyömme ei ole muuta kuin jatkuva työläisten valistamista tuntemaan heidän kurjituksensa syy, tuntemaan kapitalismin kaikkine johdannaisine ilmiöineen. Aineellinen voima joka köyhälistöllä on lukumääränsä ja tuotantotoiminnallisen merkityksensä vuoksi, hyödyttää sitä vähän, ellei lisäksi tulisi henkinen etevämyys vastustajan rinnalla. Samalla kun vallitsevat luokat eivät ym-

märrä nykyisiä oloja ja, hermostuneen tuskaisina ajatellen tulevaisuutta, jota he eivät voi käsittää mutta jonka he kumminkin näkevät vastustamattomasti lähestyvän, turvautuvat milloin mihinkin keinoon. — meidän voimamme siinä, että työläiset perinpohjin ymmärtävät kaikki nykyisen taistelun olosuhteet ja käsittävät kapitalismin olemuksen, siis sosialistisessa tieteesessä, sosialismin teoriassa.

Voiko siis milloinkaan olla liikkeemme edun mukaista antaa epäselvyyden vallita, sensijaan että toisimme selvyttäisi asioihin, edes silloinkaan kun voi näyttää siltä, että selvä ja avoin mielipiteidemme esittäminen vierottää meistä valistumattoman joukon, kun se loukkaa tämän joukon ennakkoluuloja? Ei; kuta syvällisempi meidän ymmärtämyksemme, kuta parempi ja täydellisempi meidän tietämismme sitä helpommin osamme oikeaan kaikissa taistelunne vaikeuksissa.

Köyhälistön uskonnottomuus.

Tässä yleisessä johdannossa nyt tarkastettuamme sitä kantaa jolle meidän on asetettava, kääntykääme käsittelemään kysymystä siitä, mitä oma kokemuksemme ja sosialistinen tieteesemme opettaa sosialismin ja uskonnon suhteesta toisiinsa. Silloin kiinnittää ensimmäisenä mieltämme se tosiasia, että taisteleva sosialistinen köyhälistö on yleensä uskonnotonta, tai ainakin yhä enemmän tulee sellaiseksi. Aikaisempina aikoina oli silloin tällöin yk-

sissä syytä kirjeen palauttamiseen. Näin ovat ne asiat vanhentuneet, vaan lyhyesti voim mainita yhden vanhan uutisen, että Toveritar Sofia Tuomi kuoli 27 p. syysk. lapsivuoteeseen, annettuaan elämänterveelle pojalle. Hän oli kuollessaan 27 vuotta vanha. Jälkeen jätti vainaja miehen ja pojan, joka kohta syntymästään saa kokea vieraan hoidtoa. Vainaja saatiin hautoaan toverijoukon saattamana 30 p. syysk. Haudalla puhui toveri J. Ojala.

Nykyään on kaikki toiminta osastossa ollut lakkautettuna jo kahta 2 viikkoa eikä ole tietoa milloin päästään taas toimimaan, sillä määräys koskee kaikkia yleisiä kokouksia, kirkkoja, kouluja y. m. ankaraa kulutaidin ehkäisemiseksi, ja on tuo pelottava tauti vähässä atkaa saanut suurta jalansijaa täälläkin: 21,000 henkilöä on sairaana ja lähes 1,000 kuollut.

Kun haalin ovet avataan, niin silloin ensimmäisenä lauantauna tulee olemaan ne tyttöjen mahtavat illamat, sitä seuraavana suuri näytökskappale "Kovan onnen lapsia", joten varatkaa itsenne taas, että voitte nauttia näistä arvokkaista tilaisuuksista. Onhan se taas sitte hauska tavata tuttavina näin pitkäaikaisen rajotuksen perästä.

Samalla elköön unohtako, että kuka ensin kerkkää kirjapöydän luo silloin, niin se saa ostettua ne parhaimmat uudet kirjat, sillä kirjallisuuskomitea on tehnyt uuden suuren kirjatilauksen, joka on jo saapunut ja ensi illatillaisuudessa ovat ne nähtävänä. Kalenterin, Joululehden ja Lasten Joulun ilauksia on jokaisen alkanaan tehtävä asiamiehille jos haluaa, että saavat ne itselleen. Ne ovat sopivat joululahjat myös sosialistivastustajille. — Tov.: Svea.